

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 592

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 21 maart 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Zwerfvuil - Monitoring en rapportage

In het kader van het Operationeel Plan Zwerfvuil en Sluikstorten voert de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) tweejaarlijks een enquête uit bij gemeentebesturen, afvalintercommunales, provincies en Vlaamse agentschappen. Het doel van de enquête is de monitoring van opgeruimde hoeveelheden zwerfvuil en sluikstort en de beleidskosten die daarmee gepaard gaan. Voor de studie van 2021 hebben 195 van de 300 gemeenten het enquêteformulier ingevuld. Niet elk formulier bevat echter voldoende informatie om de hoeveelheden zwerfvuil en/of sluikstort te berekenen. De schattingen voor de totale hoeveelheid voor zwerfvuil (inclusief afval uit straatvuilnisbakjes) zijn gebaseerd op data van 171 gemeenten; voor sluikstort was dit op data van 137 gemeenten.

1. Waarom wordt voor de rapportage van zwerfvuilopruiming door lokale besturen gewerkt met enquêteformulieren?
2. Overweegt de minister de rapportage te uniformiseren om de zwerfvuilcijfers nog accurater te maken? Waarom wel/niet? Zo ja, op welke manier?
3. Waarom is er geen jaarlijkse rapportage en registratie door de OVAM?
4. Waarom worden de totalen van zwerfvuil en sluikstort niet samengevoegd?
5. Krijgt de minister een gedetailleerd overzicht van de aard van het zwerfvuil respectievelijk sluikstort?
6. Hoe verklaart de minister dat niet alle 300 gemeenten hun zwerfvuil accuraat monitoren? Overweegt de minister dat te verplichten? Waarom wel/niet? Zo ja, binnen welke termijn?
7. Heeft de minister cijfers over het gebruik van apps door lokale besturen om hun zwerfvuilopruiming te monitoren?
 - a) Hoeveel lokale besturen gebruiken apps voor het monitoren van hun zwerfvuilopruiming?
 - b) Welke apps worden gebruikt door lokale besturen?
 - c) Door hoeveel besturen wordt iedere app gebruikt?

**Vlaams
Parlement**

8. Uit het antwoord op schriftelijke vraag nr. 862 van 3 juni 2022 van Freya Perdaens blijkt dat de Vlaamse overheid jaarlijks gemiddeld 267.500 euro uitgeeft voor de ontwikkeling van de app 'Mijn Mooie Straat', de hosting, de toelichtingen bij de lokale besturen, het geven van ondersteuning en technische support van het gehele platform.
- a) Hoe evalueert de minister dAt project?
 - b) Zijn er uitbreidingen gepland voor de app, zodat die meer functionaliteiten heeft? Zo ja, welke en wanneer worden ze uitgerold?
 - c) Vindt de minister deze uitgave verantwoord als niet alle lokale besturen er verplicht gebruik van maken?
 - d) Overweegt de minister de rapportage verplicht te laten gebeuren via de app? Waarom wel/ niet? Zo ja, binnen welke termijn?
 - e) Waarom krijgt de individuele Mooimaker (of groep Mooimakers) via de app Mijn Mooie Straat geen enkele indicatie waar er zwerfvuil geruimd werd door anderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 592 van 21 maart 2023

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Enquêteformulieren zijn een goed medium om met beslisbomen te werken. Zo is het mogelijk om een gemeente die de hoeveelheid zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers kent in gewicht, andere vragen te tonen dan een gemeente die enkel cijfers heeft van de hoeveelheid ingezamelde zakken zwerfvuil door vrijwilligers.
2. Een volledig uniforme rapportering door alle gemeenten is momenteel niet mogelijk doordat niet alle gemeenten kennis hebben van de hoeveelheden die ingezameld zijn in de gemeente. Wel willen we de gemeenten ondersteunen om op termijn te beschikken over accurate hoeveelheden opgeruimd zwerfvuil.
3. Tot vorig jaar was er een tweejaarlijkse vrijwillige enquête waaraan de gemeenten konden deelnemen. Volgens het ontwerp Lokaal Materialenplan 2023-2030 worden gemeenten, provincies en relevante Vlaamse agentschappen verplicht om de hoeveelheden ingezameld zwerfvuil en afval uit straatvuilnisbakken jaarlijks aan de OVAM te melden. Dit plan zit momenteel in de laatste fase van goedkeuring.
4. Het beleid nodig om zwerfvuil te voorkomen, verschilt van het beleid nodig om sluikestort te voorkomen. Daarom is het interessant om deze totalen apart te kennen.
5. Om de 5 jaar gebeurt er een fractietelling waar de aantallen, gewichten en volumes van de verschillende zwerfvuilproducten in kaart worden gebracht. De resultaten van de laatste fractietelling zijn in februari 2022 gepubliceerd (zie <https://ovam.vlaanderen.be/fractietelling-zwerfvuil>). Het sluikestort wordt hier niet in beschouwing genomen.
6. Zie antwoord 3.
7.
 - a) Mooimakers heeft enkel zicht op de opruimacties van vrijwilligers die binnen de applicatie Mijn Mooie Straat worden ingegeven, niet op andere apps.
 - b) De OVAM beschikt niet over deze gegevens.
 - c) De OVAM beschikt niet over deze gegevens.
8.
 - a) Via verschillende bevestigingen van gebruikers van Mijn Mooie Straat stelde Mooimakers vast dat dit instrument als zeer positief ervaren wordt door lokale besturen. Het werd in eerste instantie ontwikkeld voor lokale besturen die nog niet over een toepassing beschikten waarmee ze hun zwerfvuilbeleid konden professionaliseren. Ook andere lokale besturen die reeds over interne toepassingen beschikten om vb. sluikestort af te handelen, maken er gebruik van. De toepassing is gebruiksvriendelijk en ondersteunt lokale besturen bij het opzetten van een integraal zwerfvuil- en sluikestortbeleid. Op dit moment maken al 131 lokale besturen gebruik van een of meerdere modules van de toepassing Mijn Mooie Straat.
 - b) De prioriteit is in eerste instantie gelegd om de lokale besturen te voorzien van een bruikbare toepassing om een vuilnisbakkenplan op te maken, de meldingen van

zwerfvuil en vooral sluikstort af te handelen, een platform te geven om hun vrijwilligerswerking te optimaliseren en als laatste een monitoringtool om de impact van bepaalde maatregelen om zwerfvuil en/of sluikstort terug te dringen, te monitoren. Deze laatste module werd in februari 2023 opgeleverd en wordt in het najaar nog uitgebreid met een "belevingsscan" die moet toelaten om het aspect "beleving" in kaart te brengen. Ook voor de vrijwilligersapplicatie worden in 2023 nog nieuwe functionaliteiten ontwikkeld en opgeleverd (zie antwoord 8.e). In de loop van 2023 wordt in overleg met lokale besturen nagegaan welke nieuwe functionaliteiten relevant en nodig zijn binnen de vrijwilligersapplicatie.

- c) Deze uitgave is verantwoord omdat meer en meer lokale besturen het nut zien van het gebruik van een of meerdere modules van Mijn Mooie Straat. Het maakt hen mogelijk om in de toekomst te voldoen aan de aankomende verplichtingen. Bovendien is het een gebruiksvriendelijk instrument om verschillende onderdelen van het lokaal zwerfvuilbeleid te professionaliseren. Lokale besturen die de toepassing niet gebruiken zullen de gevraagde informatie op een andere manier moeten aanleveren. De reden waarom er geen verplichting is m.b.t. het gebruik van de toepassing ligt in het feit dat steeds moet gewaakt worden over de eigenheid van de lokale besturen en het zelfbeschikkingsrecht. De toepassing werd ook gaandeweg ontwikkeld in functie van de noden en budgetten en aangepast waar nodig. Het is pas vanaf eind 2023 dat alle modules op punt zullen staan.
- d) Dit is op dit moment niet voorzien.
- e) Gebruikers krijgen op de kaart alle opruimacties te zien die de voorbije 7 dagen door andere gebruikers werden ingegeven. Deze functionaliteit is dus wel reeds aanwezig. Op korte termijn zal er een extra functionaliteit toegevoegd worden die de gebruikers toelaat om ook verder terug in de tijd info te krijgen over de plaatsen/routes waar andere gebruikers hebben opgeruimd.